

STRESS

INTERDOR® PARFUME – препарат, що усуває стрес у свиней

INTERDOR® PARFUME – drug eliminating pigs stress

СТРЕС! Як часто ми чуємо це слово в повсякденному житті. Чуємо і розуміємо, що значення його є негативним, бо стрес призводить до якихось непередбачуваних, неприємних наслідків, дає відчуття дискомфорту, дезорієнтації та втрати морального спокою та здоров'я. Давно існує думка, що під його впливом виникає ряд тяжких захворювань.

Поняття «стрес» використовують і працівники сільського господарства, які вирощують тварин та птицю. Відомо, що дуже часто саме він стає причиною відмови від корму, що в свою чергу при-

зводить до зниження приростів та погіршення конверсії корму; втрачає імунітету, прояву клінічних ознак захворюваності та загибелі тварин.

Отже, розглянемо цю проблему на прикладі свиней та знайдемо рішення, як побороти, а найкраще – профілакувати стреси у тварин і птиці.

Свині занадто реагують на зміну зовнішніх умов, мікроклімату, різке переведення на інший корм тощо. До оточення вони звикають протягом певного часу, і ця адаптація чітко впливає на технологічні показники виробництва та збереженість тварин, оскільки рі-

вень пристосування залежить від конкретного середовища.

Стрес – стан організму, який виникає під час дії надзвичайних або патологічних подразників і характеризується адаптаційною відповіддю. Стреси тварин розрізняють: транспортний, технологічний, емоційно-больовий, стрес-синдром у свиней. Причинами транспортного стресу є порушення правил перевезення тварин без попередньої підготовки. В етіології технологічного стресу важливу роль відіграють шуми механізмів, що працюють, часті перегрупування тварин, зважування поросят, різка зміна корму.

*Тарас Прудюс,
к. с.-г. наук,
ветлікар, керівник
проектів,
ТОВ «Альфа-Вет»*

У розвитку стресу умовно виділяють три стадії: тривоги, резистентності, виснаження. В початковій стадії мобілізуються пристосувально-захисні механізми швидкої дії. Під час стадії резистентності підвищується продукція гормонів кори надниркових залоз: глюко- і мінералокортикоїдів, кортикостероїдів. Це спричиняє посилення окислювально-відновних процесів, активізації клітинного та гуморального імунітету. Коли фактори стресу надмірні й впливають тривало, то стадія резистентності переходить у третю – виснаження: посилюються розлади вищої нервової діяльності, виникають ознаки серцево-судинної та легеневої недостатності, настає гіпоксія.

Спільними ознаками всіх форм стресу є: підвищена збудливість, страх, агресивність, швидка стомлюваність, пригнічення, тахікардія, аритмія, сповільнення або посилення перистальтики кишечника, зниження чи втрата апетиту. У стадії виснаження настає анорексія, схуднення і кома. За транспортного стресу ознаки хвороби спостерігаються під час транспортування або у перші 2–3 доби після нього. Діагностують підвищення температури тіла, тетанію, пізніше – може розвиватися діарея й пневмонія. Під час стресу встановлюють, насамперед, зниження продуктивності, репродуктивної функції, ослаблення м'язового тону. Свині верещать, безцільно рухаються, у них з'являються клонічні судоми і напади епілептичного типу.

У разі емоційно-больового стресу в стадії тривоги встановлюють занепокоєння, збудження, зниження продуктивності, пронос. Період відновлення триває 7–10 днів.

Основним важливим стресом у свинарстві є переведення поросят

із маточника на дорощування та одночасне перегрупування тварин. У подальшому це перегрупування має місце і в більш старшому віці. За цих дій свині стають неспокійними, дратівливими, проявляють сильну агресію, нападаючи одна на одну. Після відлучення поросят та при перегрупуванні їх за вагою, створюючи рівномірно повноцінні групи, виникають умови, де різносоціальні поросята починають визначати, хто в даному осередку є вожаком, тобто відбувається побудова «ієрархії». Найчастіше це проходить за допомогою бійки, при цьому тварини завдають рани на поверхні шкіри одна одній. Такий процес є небажаним на етапі відлучення. Знову СТРЕС – немає материнського молока, а тільки сухий корм, немає матері, а поруч – лише інші незнайомі поросята, які хочуть мати найтепліше та найсухіше місце і вимагають систематичної годівлі. Тому починаються бійки, що знижують імунітет, який і так є досить слабким, пошкоджують шкіру, що призводить до потрапляння до ран

бактерії *Streptococcus suis*, що призводить до підвищення температури тіла, запалення суглобів, кульгавості, а в деяких випадках – до смерті.

Ще одним негативом за даного фактору є погане споживання корму, як наслідок – низькі середньодобові прирости, виникнення проносів у поросят, виснаження, смерть. Для вирішення цієї проблеми часто використовують кислоти, антибіотики, щоб позбутися клінічних ознак проносів, ураження суглобів, покращити поїдання корму. Та цими препаратами неможливо усунути ознаки стресу. Так, стрес мінімізований тоді, коли є належний мікроклімат, високий статус ветеринарного захисту, низький рівень шуму. Це можна зустріти на фермах у 50% випадків. Як зменшити стрес іншим 50 відсоткам?

Для цього існує ряд заходів та препаратів, одним із яких є препарат INTERDOR® PARFUME. Даний препарат – це рідина, в складі якої містяться гераніол та цитронеллол.

INTERDOR® + вода = готовий розчин до застосування

100–300 мл

10 л

1–3 %

Гераніол – це запашна речовина, спирт із класу терпенолів, без кольору або світло-жовта оліїста рідина з характерним чітким та досить стійким запахом троянди.

Цитронеллол – отримують із ефірної олії. Має запах зрізаної шкіри яблука із відтінком цитрусових. Добре поєднується із іншими запахами.

Дія INTERDOR® PARFUME на організм тварин

- Заспокоює під час збудження.
- Нормалізує діяльність серцево-судинної системи.
- Позбавляє від депресії та неврозів.
- Нормує гормональний фон.

Препарат добре розчиняється в воді та має приємний запах, який дуже подобається свиням, від якого вони стають спокійнішими.

Отже, як правильно працювати із цим засобом, щоб мати максимальний ефект.

Для нанесення робочого розчину потрібно застосовувати ранцевий оприскувач. Це чудовий засіб для нанесення розчину, оскільки він не дає додаткового шуму, має невисокий тиск, що дасть можли-

вість рівно нанести розчин, створюючи дрібну краплю.

Розглянемо три етапи застосування INTERDOR® PARFUME в свиначстві, коли часто виникають стрес та бої тварин:

1. Відлучення і перегруповання.
2. Перегрупування та переведення на відгодівлю.
3. Транспортування (купівля ремонтного молодняку та транспортування на бійню при великих відстанях).

Відлучення із перегрупованням

1. Провівши відлучення поросят та розмістивши їх по клітках за розміром та вагою, за допомогою ранцевого оприскувача наносимо INTERDOR® PARFUME на тварин таким чином, щоб розчин потрапив на їх тулуб, а особливо на голову. Під час вдихання даного розчину поросята за певний період стануть спокійнішими і припинять битися. Розчин потрібно наносити щонайменше протягом трьох днів.

2. За планового переведення свиней із дорощування на відго-

дівлю, що в свою чергу проходить через перехід із одного приміщення в інше або перевезення на значну відстань, рекомендується провести такі дії. За дві доби до перевезення і дві доби після постановки тварин у нові умови з перегрупованням або без нього застосовувати робочий розчин INTERDOR® PARFUME. Це заспокоїть тварин, не призведе до зниження середньодобових приростів та не збільшить час відгодівлі.

3. Часто зустрічаються проблеми під час транспортування ремонтного молодняку: травми, переломи, покуси та смерть внаслідок стресу. Тому для запобігання даних ситуацій і рекомендується застосування препарату INTERDOR® PARFUME перед транспортуванням, під час транспортування, якщо воно триває більше доби, а також після вивантаження тварин ще дві доби.

Значною проблемою на свинофермах є канібалізм свиней. Факторів для виникнення канібалізму існує багато. Одним із них є агресія декількох індивідумів щодо інших. Таких агресивних тварин у групі зазвичай небагато, одна або дві. Їх потрібно виявити та вилучити із групи. Та натомість з'являються інші. А що робити із тими, які почали кусати та вигризати частини тіла у своїх побратимів? Якщо немає можливості ставити окремо? Забій – не раціонально. Таких тварин потрібно заспокоїти за допомогою INTERDOR® PARFUME та шукати чинники, які призводять до такої проблеми.

Під час застосування INTERDOR® PARFUME свині стають врівноваженішими, а господарі – впевненішими у майбутньому ферми.